

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра товарознавства

ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТА МЕДИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

підготовки магістрів
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 1202 - Фармація
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 8.12020101- Фармація (5,5з)ІІ
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми Фармація
(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) _____
(найменування спеціалізації, за наявності)

2017 рік
рік створення

Робоча програма навчальної дисципліни Фармацевтичне та медичне товарознавство
спеціальності 7.12020101- Фармація освітньої програми Фармація
спеціалізації (й) для студентів 5 курсу.

Розробники:

Баранова І.І. проф., д.фарм.н., проф.

Коваленко С.М. проф., д.фарм.н., проф.

Бреусова С.В. доц., к. фарм. н., доц.

(вказати ППП авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри товарознавства
Протокол від « 01 » вересня 2017 року № 1

Зав. кафедри _____

(підпис)

проф. Баранова І.І.

(прізвище та ініціали)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-
управлінських дисциплін

Протокол від « 01 » вересня 2017 року № 1

Голова профільної комісії _____

(підпис)

проф. Немченко А.С.

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Фармацевтичне та медичне товарознавство є профільною дисципліною, мета якої є підготовка кадрів аптечних працівників та працівників мережі «Медтехніка» до виконання професійних товарознавчих функцій, пов'язаних із забезпеченням лікувально-профілактичних установ та населення лікарськими засобами та медичними виробами, а також навчання провізорів навичкам поводження з медичними інструментами, приладами, устаткуванням та ін. Для того щоб орієнтуватися в арсеналі цих товарів, здійснювати їх приймання, проводити товарознавчий аналіз, організовувати правильне зберігання й транспортування, а також реалізацію продукції, провізор повинен володіти конкретними знаннями в області товарознавства.

Дисципліна «Фармацевтичне та медичне товарознавство» обов'язкова, складається з 1 модуля, 2 змістових модулів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фармацевтичне та медичне товарознавство» є класифікація і асортимент товарів, галузь їх застосування, технічні вимоги для перевірки їх якості при прийманні товарів, раціональний вибір пакування, вимоги до тари та закупорювальних засобів, маркування, організація зберігання та транспортування різних видів товару.

Міждисциплінарні зв'язки.

У своєму розвитку товарознавство ґрунтується на різних галузях науки, а також має тісний зв'язок з ними. Численні споживчі властивості товару по своїй природі є хімічними, фізичними та ін., то при визначенні кількісних показників якості, при розробці методів дослідження якості товарів товарознавство широко використовує закони фізики, хімії, біології та інших наук. Вивчення технологічних дисциплін допомагає зрозуміти, як окремі технологічні процеси виробництва впливають на формування якості товару. Товарознавство тісно межує з матеріалознавством, тому що від властивостей вихідних матеріалів залежить і якість готової продукції. Спеціальні економічні дисципліни, наприклад організація та економіка фармації, маркетинг та менеджмент, дають необхідні відомості про методи вивчення попиту, планування товарообігу, аналіз господарської діяльності, дослідження сучасного ринку та проблем збуту товарів, форми обслуговування споживачів та ін. Знання дисциплін медико-біологічного циклу дозволяє використовувати їх при класифікації лікарських засобів та готових лікарських засобів. Вивчення біології дає можливість дослідження змін, які відбуваються у товарах під впливом мікроорганізмів, та розробити заходи по запобіганню псуванню товарів. Властивості спеціального призначення товару, які створюються для конкретних спеціальних груп споживачів, вивчаються у тісному зв'язку з суспільними науками (психологією та ін.).

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ECTS

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фармацевтичне та медичне товарознавство» є вивчення факторів, які зумовлюють якість товарів; удосконалення методів контролю якості товарів; організація раціональних способів зберігання товарів; оволодіння технікою проведення товарознавчого аналізу; вивчення вимог, які пред'являються до якості товарів і матеріалів та правил їх приймання.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Фармацевтичне та медичне товарознавство» є знання нормативно правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик; навчитись проводити товарознавчий аналіз, здійснювати приймання різних груп товарів, організувати їх зберігання, транспортування та реалізацію.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Фармацевтичне та медичне товарознавство» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

- Загальні :

- КЗ 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.
- КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- КЗ 4. Здатність до аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.
- КЗ 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- КЗ 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.
- КЗ 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- КЗ 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді.
- КЗ 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- Спеціальні (фахові) :

КФ 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

КФ 2. Здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів відповідно до правил належних практик.

КФ 3. Здатність організувати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

КФ 4. Здатність організувати та брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір технологічного процесу із обґрунтуванням технологічного процесу та вибором відповідного обладнання згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).

КФ 5. Здатність організувати та проводити заготівлю лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин, прогнозувати та обґрунтовувати шляхи вирішення проблеми збереження та охорони заростей дикорослих лікарських рослин відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP).

КФ 6. Здатність організувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, парафармацевтичними товарами, засобами медичного призначення та лікувальною парфумерно-косметичною продукцією відповідно до вимог Національної лікарської політики, Належної аптечної практики та інших організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

КФ 7. Здатність організувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) в аптечних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів України.

КФ 10. Здатність організувати і здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках.

КФ 11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

КФ 12. Здатність організувати, забезпечувати і проводити аналіз лікарських засобів та лікарської рослинної сировини в аптечних закладах і контрольо-аналітичних лабораторіях фармацевтичних підприємств відповідно до вимог Державної фармакопеї та інших нормативно-правових актів.

КФ 13. Здатність організувати та здійснювати контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами Державної фармакопеї України та належних практик, визначати способи відбору проб для контролю лікарських засобів відповідно до діючих вимог та проводити їх сертифікацію, запобігати розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів.

КФ 16. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та виробів медичного призначення відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

- Інтегральні:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен *знати*:

- Нормативну документацію на медичні та фармацевтичні товари.
- Асортимент та товарні види медичних та фармацевтичних товарів.
- Умови транспортування медичних та фармацевтичних товарів.
- Порядок проведення товарознавчого аналізу медичних та фармацевтичних товарів.
- Оцінювання якості товару за показниками: зовнішній вигляд, пакування, маркування товарів.
- Правила приймання цих видів товарів.
- Документацію, яка повинна супроводжувати товар конкретних видів.
- Умови зберігання для кожної групи товарів...

вміти:

- Перевірити правильність оформлення запропонованого документу у відповідності з договором на постачання продукції.
- Скласти необхідні документи при виявленні недостачі товару по кількості або якості.
- Провести товарознавчий аналіз усіх видів товарів, які можуть придбавати та продавати аптечні мережі відповідно до документації на них.
- Заповнити необхідну документацію на прийнятий товар.
- Розподілити прийнятий товар по відділах зберігання.
- Прийняти і відпустити товар з урахуванням його терміну придатності.
- Перевірити правильність зберігання лікарських засобів відповідно їх фізико-хімічним властивостям.

володіти:

- методами оцінки якості матеріалів та товарів;
- технологіями прогнозування впливу на якість товарів різноманітних факторів та прийняття заходів, які запобігають цьому впливу;
- знаннями вибору нормативної документації для проведення товарознавчої оцінки якості товарів та матеріалів;
- методами визначення товарних видів груп товарів та матеріалів за їх функціональними ознаками, маркуванням тощо;
- технологіями оформлення документації з приймання, зберігання, відпускання та списання товарів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р.		л	сем.	пз	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи товарознавства. Нормативна документація. Класифікація та кодування товарів. Пакування, маркування медичних товарів. Основи матеріалознавства (металеві, неметалеві матеріали). Медичні інструменти, вироби, прилади.												
Тема 1. Теоретичні основи товарознавства							5					5
Тема 2. Нормативна документація на медичні та фармацевтичні товари.							5					5
Тема 3. Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури							5					5
Тема 4. Класифікація та кодування товарів.							1	1				
Тема 5. Основи товарознавчого аналізу товарів аптечного асортименту.							5					5
Тема 6. Пакування, маркування медичних товарів.							5					5
Тема 7. Основи матеріалознавства. Металеві матеріали, які використовуються в медицині та фармації.							5					5
Тема 8. Товарознавчий аналіз загальнохірургічних інструментів: ріжучі, затискні, відтискні, зондуючі та бужуючі.							5					5
Тема 9. Неметалеві матеріали. Гума, скло, кераміка та вироби з них. Товарознавчий аналіз гумових виробів та предметів догляду за хворими.							5					5
Тема 10. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих голок.							5					5

Тема 11. Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій,							3	1		2		
Тема 12. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів							3	1		2		
Тема 13. Окулярна оптика. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору.							5					5
Разом за змістовим модулем 1							57	3		4		50
Змістовий модуль 2. Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи. Контейнери для фармацевтичного застосування, закупорювальні засоби. Пакування, маркування та транспортування лікарських засобів.												
Тема 14. Товарознавчий аналіз обладнання для дезінфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації.							5					5
Тема 15. Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.							3	1	2			
Тема 16. Контейнери, закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації.							2			2		
Тема 17. Пакування, маркування та транспортування готових лікарських засобів.							4		2	2		
Тема 18. Приймання товарів на аптечний склад.							1		1			
Тема 19. Товарознавчий аналіз скляних виробів для лабораторій та аптек.							5					5
Тема 20. Засоби малої механізації для лабораторій та аптек							5					5

Тема 21. Організація зберігання лікарських засобів та медичних виробів .						2,5		1	1,5		
Тема 22. Товарознавчий аналіз обладнання для лабораторій та аптек.						5					5
Підсумковий модульний контроль						0,5			0,5		
Усього годин						90	4	6	10		70

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи товарознавства. Нормативна документація.

Класифікація та кодування товарів. Пакування, маркування медичних товарів. Основи матеріалознавства (металеві, неметалеві матеріали). Медичні інструменти, вироби, прилади.

Тема 1. Теоретичні основи товарознавства.

Поняття про товар і його споживчу вартість. Визначення понять «товар», «асортимент товарів».

Якість товарів як основна категорія товарознавства. Виникнення і розвиток товарознавства. Предмет товарознавства. Мета і задачі товарознавства в системі підготовки провізорів на сучасному етапі розвитку фармації. Інтеграція товарознавства з іншими дисциплінами.

Тема 2. Нормативна документація на товари аптечного асортименту.

Визначення поняття «стандартизація». Принципи, рівні, суб'єкти та об'єкти стандартизації. Основні цілі і задачі стандартизації. Визначення поняття «стандарт». Види стандартів. Позначення нормативної документації (НД). Структурні елементи стандартів. Правила побудови і викладу технічних умов (ТУ). Вимоги до позначень стандартів і технічних умов. Порядок затвердження та термін дії нормативної документації.

Тема 3. Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури.

Товарні види та призначення лікувальної апаратури. Асортимент та технічні вимоги. Методи дезінфекції частин лікувальної апаратури, яка контактує з хворим. Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури при її прийманні (відповідність приладу до супроводжуючої документації, комплектність, цілісність пакування, відповідність маркування). Догляд за приладами та їх зберігання.

Тема 4. Класифікація та кодування товарів.

Поняття про класифікацію товарів та її категорії. Мета, призначення, ознаки і загальні правила класифікації. Види класифікації товарів. Системи кодування товарів. Внутрішнє кодування.

Тема 5. Пакування, маркування медичних товарів.

Класифікація медичних товарів в залежності від умов зберігання: за фізико-хімічними властивостями, способом застосування, терміном придатності, видами і способами пакування. і органолептичні показники якості, вимоги до якості медичних товарів. Пакування та його функціональне призначення. властивості пакування. Пакування, маркування та транспортування медичних товарів.

Тема 6. Основи товарознавчого аналізу товарів аптечного асортименту.

Визначення понять „аналіз”, „товарознавчий аналіз”. Функції, цілі та задачі товарознавчого аналізу. Особливості товарознавчого аналізу товарів аптечного асортименту. Основні етапи товарознавчого аналізу. Вимоги до медичних та фармацевтичних товарів. Основні властивості матеріалів (фізичні, хімічні, технологічні та ін.), що забезпечують якість товарів. Поняття про товарознавчі операції, їх класифікація та характеристика. Приймання та відпуск товарів, оцінка якості, організація зберігання і транспортування. Процес руху товарів в аптечній мережі і товарознавчі операції, пов'язані з ним. Порядок складання договорів з постачальниками товарів аптечного асортименту.

Тема 7. Основи матеріалознавства. Металеві матеріали, які використовуються в медицині та фармації.

Класифікація матеріалів, їх властивості, області застосування у фармації. Класифікація, склад,

властивості, відомості про технологію їх виготовлення. Вимоги до якості. Маркування, пакування, умови зберігання. Стерилізація. Визначення поняття „метали”, їх характерні властивості, класифікація. Основні вимоги до металевих матеріалів, які використовуються для виготовлення медичних виробів. Класифікація металів та сплавів. Фізико-механічні показники чорних і кольорових металів. Чорні метали і їх сплави (перелік і визначення). Леговані сталі (визначення). Показники якості металів і сплавів. Класифікація сталей по ступеню легування. Корозійностійкі неіржавіючі сталі. Кольорові метали і їх сплави (основний перелік і визначення). Фізико-хімічні властивості міді і її сплавів. Основні мідні сплави і їх марки, вживані для виготовлення медичних інструментів. Дорогоцінні метали (перелік, властивості і вживання в медицині). Поняття про технологічний процес виготовлення медичних виробів. Матеріали для виготовлення медичних інструментів. Поняття про корозію металів і захист від неї.

Тема 8. Товарознавчий аналіз загальнохірургічних інструментів: ріжучі, затискні, відтискні, зондуючі та бужуючі.

Класифікація медичних інструментів. Перевірка на корозійну стійкість. Класифікація загальнохірургічних інструментів. Ріжучі інструменти (ножі і скальпелі, долота медичні, молотки хірургічні, розпатори, ножиці і пили медичні, кусачки кісткові). Затискні інструменти (затискачі кровоспинні, затискачі для тимчасового перетину судин, затискачі шлункові і кишкові, голкотримачі, корнцанги, пінцети, щипці). Основні елементи конструкції. Матеріал, який використовується для виготовлення медичних інструментів. Класифікація. Асортимент. Технічні вимоги. Функціональні випробування. Пакування, маркування, транспортування, зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація. Правила приймання та обліку. Відтискні інструменти (гачки, ранорозширювачі, лопаточка Буяльського, шпатель і ін.). Зондуючі та бужуючі інструменти. Основні елементи конструкції. Класифікація. Асортимент. Технічні вимоги. Функціональні випробування. Пакування, маркування, транспортування, зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація. Правила приймання та обліку.

Тема 9. Неметалеві матеріали. Гума, скло, кераміка та вироби з них. Товарознавчий аналіз гумових виробів та предметів догляду за хворими.

Класифікація неметалевих матеріалів, їх властивості, застосування у косметології, фармації та медицині. Поняття про гуму. Класифікація гуми. Одержання каучуку. Поняття про технологічний процес виготовлення гумових виробів. Старіння гуми. Зберігання та відновлення гумових виробів. Вимоги до якості гуми, маркування, пакування, зберігання, стерилізація та дезінфекція. Визначення поняття „скло”. Склад і властивості скла. Класифікація скла для медичних виробів за призначенням. Керамічні матеріали (визначення, склад і властивості). Деревина, картон, папір, шкіра та її замітники. Вимоги до якості матеріалів, маркування, пакування, зберігання, стерилізація та дезінфекція. Призначення гумових виробів та предметів догляду за хворими. Порожні гумові вироби, які отримуються формуванням (грілки гумові, пузири гумові для льоду, круги підкладні, судна підкладні гумові, спринцівки, кружка іригаторна гумова, кільця маткові, балони та міхи гумові). Трубчасті еластичні вироби: трубки газовідвідні, катетери і зонди. Еластичні вироби для наркозу та штучного дихання: повітроходи, трубки інтубаційні, маски наркозні ротоносові. Вироби з латексу: рукавички хірургічні та анатомічні, напальчники, ковпачки до медичних піпеток, соски дитячі. Предмети догляду за хворими. Пакування, маркування, зберігання, транспортування.

Тема 10. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих голок.

Шовні матеріали та їх призначення. Класифікація шовних матеріалів. Шовні матеріали, які розсмоктуються: кетгут, окцелон, вікріл та ін. Шовні матеріали, які не розсмоктуються: нитки лляні, нитки із лавсану, волос кінський, дріт металевий, скобки Мішеля. Шовні матеріали, які умовно розсмоктуються. Товарні види. Технічні вимоги до шовних матеріалів. Стерилізація шовних матеріалів. Пакування, маркування, транспортування та зберігання шовних матеріалів відповідно до стандартів. Голки хірургічні. Класифікація голок за призначенням: хірургічні, шкірні, загального призначення (товсті і тонкі), очні, обколюючі, кишкові (зігнуті, прямі, з плоскоовальною частиною), судинні (зігнуті і прямі), ниркові. Товарні види. Класифікація голок в залежності від їх конструкції: за формою, за ступенем згину, перерізом і вістрям, формою вушка, розміром. Голки атравматичні. Голки та вилки лігатурні. Умовні позначення голок. Технічні вимоги до голок. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи стерилізації голок хірургічних, вилок та голок лігатурних. Способи визначення якості. Зшиваючі хірургічні апарати.

Тема 11. Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, трансфузій та відсмоктування.

Шприци для ін'єкцій. Класифікація шприців за конструкцією та призначенням. Шприци типу "Рекорд" (розбірний, комбінований, безперервної дії). Шприци для промивання порожнин та вливань (Жане). Шприци скляні, полімерні, преднаповнені. Шприць-тюбик. Голки ін'єкційні та пункційно-біопсійні. Технічні вимоги. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація. Футляри для стерильного зберігання шприців і голок ін'єкційних. Троакари. Апаратура для трансфузій, нагнітання та відсмоктування.

Тема 12. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів.

Перев'язувальні матеріали та їх призначення. Види перев'язувального матеріалу: вата медична гігроскопічна (очна, гігієнічна, хірургічна), компресна, марля, алігнін. Основні види сировини для отримання перев'язувального матеріалу і вимоги до неї. Готові перев'язувальні засоби: бинти медичні неткані нестерильні та стерильні, віскоза гемостатична, коноксидел, квадрати липкі, лейкопластирі бактерицидні, плівки липкі операційні та ін. Проведення товарознавчого аналізу (визначення товарного виду, оцінка якості). Лабораторне визначення функціональних властивостей перев'язувального матеріалу (поглинальної властивості, капілярності, змочуваності). Пакування, маркування, транспортування та зберігання перев'язувальних засобів. Стерилізація. Гіпс медичний. Отримання. Технічні вимоги. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Визначення якості.

Тема 13. Окулярна оптика. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору.

Пристрої та таблиці для дослідження гостроти зору. Прилади для визначення рефракції ока. Прилади та апарати для дослідження зорових функцій. Пристрої для огляду та дослідження ока. Окулярні лінзи: призначення, класифікація (за характером оптичної дії, за числом оптичних зон корекції аметропії зору, за призначенням). Лінзи для корекції аномалій рефракції ока (міопії, гіперметропії, астигматизму). Лінзи при пресбіопії та аномаліях конвергенції (косоокості). Технічні вимоги до окулярних лінз, маркування, пакування, транспортування, зберігання. Методи визначення виду, знаку та оптичної сили лінзи. Оправи окулярні: призначення, класифікація (за формою ободків, за матеріалами, за видом заушників), технічні вимоги. Захисні окуляри: призначення, класифікація, технічні вимоги до скла та оправ. Прилади для контролю засобів корекції зору (діоптриметр, центрископ). Технічні вимоги до офтальмологічних приладів, пакування, транспортування. Рецепти на окуляри. Підбір окулярів. Латинські слова, які застосовуються при виписуванні рецепта на окуляри. Контактні лінзи: класифікація, маркування, пакування, зберігання.

Змістовий модуль 2. Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи. Контейнери для фармацевтичного застосування, закупорювальні засоби. Пакування, маркування та транспортування лікарських засобів.

Тема 14. Товарознавчий аналіз обладнання для дезінфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації.

Обладнання для стерилізації (стерилізатор паровий, стерилізатор повітряний, стерилізатор газовий, коробки стерилізаційні та ін.). Класифікація парових стерилізаторів: за конструкцією, способом обігрівання, керуванням. Стерилізатори парові стаціонарні, переносні, двосторонні та ін. Установки для радіаційної стерилізації медичних інструментів, шовного матеріалу та фармацевтичних препаратів з прискорювачем електронів та гама-променями. Плазмові стерилізатори. Обладнання для дезінфекції (кип'ятильники переносні, кип'ятильники стаціонарні, камери дезінфекційні, гідропульти, розпилувачі та ін.).

Тема 15. Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.

Асортимент цих видів товарів. Мінеральні води. Їх класифікація та вимоги до них. Правила приймання мінеральних вод. Дезінфекційні засоби. Асортимент та форма випуску. Зберігання п'явок медичних і догляд за ними. Косметичні засоби. Класифікація косметичних засобів та загальні вимоги до них. Пакування, маркування, транспортування і зберігання цих видів товарів.

Тема 16. Контейнери для фармацевтичного застосування, закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації.

Поняття «тара», «контейнер для фармацевтичного застосування» та «пакування». Класифікація тари. Вимоги, що пред'являються до контейнерів для фармацевтичного застосування. Асортимент споживчої тари. Скляні, металеві та полімерні контейнери і технічні вимоги, що пред'являються до них. Картонна тара і технічні вимоги, що пред'являються до неї. Види транспортної тари і її призначення. Маркування транспортної тари. Основні технічні вимоги, що пред'являються до транспортної тари. Зберігання тари. Організація тарного господарства. Організація обігу тари (багатооборотна тара, сертифікат на повернену тару, штрафні санкції, звіт про рух тари).

Класифікація закупорювальних засобів за визначеністю, конструктивними особливостями, способами закріплення, матеріалами, способами виробництва. Вимоги до закупорювальних засобів (загальні, спеціальні і санітарно-гігієнічні). Зберігання. Пакувальні матеріали та вимоги до них. Класифікація, асортимент. Зберігання пакувальних матеріалів.

Тема 17. Пакування, маркування та транспортування готових лікарських засобів.

Класифікація ЛЗ в залежності від умов зберігання: за фармакологічною дією, фізико-хімічними властивостями, способом застосування, терміном придатності, способом отримання, агрегатним станом, видами і способами пакування і органолептичні показники якості, вимоги до якості лікарських форм. Пакування та його функціональне призначення. Класифікація пакування ЛЗ (первинне, вторинне, групове, споживче та транспортне) властивості пакування. Пакування, маркування та транспортування ЛЗ.

Тема 18. Приймання товарів на аптечний склад.

Приймання та відпуск товарів, оцінка якості, організація зберігання і транспортування. Процес руху товарів в аптечній мережі і товарознавчі операції, пов'язані з ним. Порядок складання договорів з постачальниками медичних та фармацевтичних товарів. Приймання товарів на аптечний склад за кількістю і якістю. Відпуск товарів з аптечних складів.

Тема 19. Товарознавчий аналіз скляних виробів для лабораторій та аптек.

Лабораторні скловироби. Тонкостінний посуд: склянки, лійки, холодильники скляні лабораторні, мірний посуд та ін. Товстостінний посуд. Аптечні скловироби.

Тема 20. Засоби малої механізації для лабораторій та аптек.

Асортимент засобів механізації. Товарні види. Технічні вимоги. Правила приймання, зберігання, транспортування. Їх пакування та маркування

Тема 21. Організація зберігання лікарських засобів та медичних виробів .

Основні фактори, які впливають на якість фармацевтичних товарів. Вимоги до ЛЗ та їх зберігання. Контроль якості, стабільність і терміни придатності ЛЗ. Вимоги до зберігання різних груп ЛЗ в залежності від їх фізико-хімічних властивостей. Асортимент виробів медичного призначення. Основні фактори, які впливають на якість медичних товарів. Вимоги до товарів медичного призначення та умови їх зберігання. Контроль якості, терміни придатності.

Тема 22. Товарознавчий аналіз обладнання для лабораторій та аптек.

Інструменти та прилади для лабораторних досліджень. Прилади для відважування та визначення густини. Апаратура для нагрівання та термостатування. Апаратура для дистиляції. Устаткування для центрифугування та фільтрування. Устаткування для подрібнення. Дозуючі пристрої. Нагрівач для плавлення мазевих основ. Апарати інфундирні. Товарні види. Технічні вимоги. Правила приймання, зберігання, транспортування.

Підсумковий модульний контроль

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Класифікація та кодування товарів		1
2	Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій,		1
3	Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів		1

4	Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.		1
		Усього годин	4

Плани лекцій

Тема 1. Класифікація та кодування товарів.

План:

- 1.1. Поняття класифікація товарів, її цілі і задачі.
- 1.2. Методи класифікації товарів.
- 1.3. Гарманізована система класифікації HS/CN.
- 1.4. Структура Державного класифікатора продукції та послуг.
- 1.5. Рівні і ознаки класифікації.
- 1.6. Кодування товарів.
- 1.7. Штрих-код. Його види і структура.
- 1.8. Переваги штрихованого кодування.

Тема 2. Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій.

План:

- 2.1. Призначення інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій.
- 2.2. Асортимент інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій.
- 2.3. Класифікація шприців та голок.
- 2.4. Вимоги до шприців та голок.
- 2.5. Маркування пакування шприців.
- 2.6. Умови зберігання шприців та голок.

Тема 3. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів.

План:

- 3.1. Історія застосування перев'язувальних матеріалів
- 3.2. Перелік перев'язувальних матеріалів, які використовуються як самостійно, так і у якості перев'язувальних засобів.
- 3.3. Вимоги до перев'язувальних матеріалів.
- 3.4. Асортимент перев'язувальних засобів.
- 3.5. Сучасні перев'язувальні матеріали.
- 3.6. Додаткові вимоги до сучасних перев'язувальних матеріалів.
- 3.7. Маркування готових перев'язувальних засобів.
- 3.8. Зберігання перев'язувальних матеріалів та готових перев'язувальних засобів.

Тема 4. Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.

План:

- 4.1. Асортимент товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.
- 4.2. Мінеральні води. Призначення, асортимент, вимоги, пакування, маркування, транспортування та зберігання.
- 4.3. Дезінфекційні засоби. Призначення, асортимент, вимоги, пакування, маркування, транспортування та зберігання.
- 4.4. Дезінсекційні засоби. Призначення, асортимент, вимоги, пакування, маркування, транспортування та зберігання.
- 4.5. Косметичні засоби. Призначення, асортимент, вимоги, пакування, маркування, транспортування та зберігання.
- 4.6. П'явки медичні. Різновиди, утримання п'явок.

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.		2
2	Пакування, маркування та транспортування готових лікарських засобів.		2
3	Приймання товарів на аптечний склад.		1
4	Організація зберігання лікарських засобів та медичних виробів .		1
Усього годин			6

Плани семінарських занять

Тема 1. Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.

Ціль заняття: ознайомитися з товарами які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи. Проаналізувати їх класифікацію, вимоги, маркування, правила приймання, транспортування і зберігання. Провести товарознавчий аналіз і приймання товару у відповідності до нормативної документації.

План:

- 1.1. Асортимент товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.
- 1.2. Класифікація цих видів товарів.
- 1.3. Правила їх приймання.
- 1.4. Нормативна документація, що регламентує якість товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.
- 1.5. Критерії оцінки якості цих товарів відповідно до вимог нормативної документації.
- 1.6. Пакування, маркування, транспортування та зберігання.

Тема 2. Пакування, маркування та транспортування готових лікарських засобів.

Ціль заняття: проаналізувати способи пакування лікарських засобів, асортимент пакувань для лікарських засобів. Вивчити їх класифікацію, технічні вимоги, маркування та умови транспортування. Провести товарознавчий аналіз пакувань, перевірити маркування споживчого пакування лікарських засобів згідно НД.

План:

- 2.1. Основні терміни та визначення.
- 2.2. Класифікація пакування готових лікарських засобів.
- 2.3. Основні функції пакування.
- 2.4. Асортимент упаковок для лікарських засобів.
- 2.5. Загальні вимоги до пакування готових лікарських засобів.
- 2.6. Основні функції маркування готових лікарських засобів.
- 2.7. Маркування готових лікарських засобів.
- 2.8. Графічне оформлення маркування лікарських засобів.
- 2.9. Характеристика первинного, вторинного пакування для ГЛЗ.
- 2.10. Умови транспортування лікарських засобів.

Тема 3. Приймання товарів на аптечний склад.

Ціль заняття: проаналізувати схему приймання готових лікарських засобів і виробів медичного призначення на аптечний склад і в аптеку. Ознайомитися с основними видами товаросупровідних документів. Провести прийом фармацевтичних та медичних товарів на аптечний склад і в аптеку.

План:

- 3.1. Основні терміни та визначення
- 3.2. Документи, що оформляються під час руху товару від виробника до споживача.
- 3.3. Склад і обов'язки приймальної комісії.

- 3.4. Прийом товару, що надійшов в залізничних контейнерах.
- 3.5. Прийом товару, доставленого автомобільним транспортом.
- 3.6. Правила приймання на аптечний склад отруйних і наркотичних лікарських засобів.
- 3.7. Документи, що оформляються під час приймання товару.
- 3.8. Документи, які оформляються у разі виявлення недостачі.
- 3.9. Правила приймання товару за термінами придатності.
- 3.10. У якому випадку оформляється комерційний акт?
- 3.11. Строки пред'явлення претензії до постачальнику за кількістю і якістю товару.
- 3.12. Алгоритм проведення візуального контролю ЛЗ уповноваженою особою.

Тема 4. Організація зберігання лікарських засобів та медичних виробів .

Ціль заняття: З'ясувати загальні умови зберігання лікарських засобів (ЛЗ) і виробів медичного призначення (ВМП). Ознайомитися з вимогами до приміщень для зберігання, обладнання та оснащення. Вивчити вимоги до зберігання лікарських засобів (в залежності від фізико-хімічних властивостей, лікарської форми) і ВМП.

План:

- 4.1. Основні терміни та визначення
- 4.2. Фактори, що впливають на якість фармацевтичних товарів.
- 4.3. Нормативна документація, яка регламентує умови зберігання ЛЗ і ВМП.
- 4.4. Загальні вимоги до організації зберігання, приміщень та обладнання для зберігання ЛЗ та ВМП.
- 4.5. Вимоги до приміщень зберігання вогнебезпечних та вибухонебезпечних лікарських засобів.
- 4.6. Особливості зберігання лікарських засобів в залежності від фізико-хімічних властивостей.
- 4.7. Особливості зберігання лікарської рослинної сировини.
- 4.8. Особливості зберігання дезінфікуючих засобів.
- 4.9. Зберігання медичних п'явок.
- 4.10. Умови зберігання гумових виробів.
- 4.11. Умови зберігання виробів з пластмас.
- 4.12. Умови зберігання перев'язувальних засобів.
- 4.13. Організація зберігання виробів медичної техніки.

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій,		2
2	Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів		2
3	Контейнери для фармацевтичного застосування, закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації.		2
4	Пакування, маркування та транспортування готових лікарських засобів.		2
5	Організація зберігання лікарських засобів та медичних виробів .		1,5
	Підсумковий модульний контроль		0,5
Усього годин			10

Плани практичних занять

Тема 1. Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій.

Ціль заняття: вивчити асортимент та класифікацію інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, трансфузій і відсмоктування. Навчитися здійснювати їх товарознавчий аналіз і приймання за допомогою нормативної документації.

План:

- 1.1. На аптечний склад надійшли шприци медичні ін'єкційні багаторазового застосування. Проведіть товарознавчий аналіз даного товару і зробіть висновок про можливість його приймання.
- 1.2. На аптечний склад надійшли шприци ін'єкційні одноразового застосування. Провести товарознавчий аналіз надходження товару.
- 1.3. З магазину «Медтехніка» в аптеку надійшли голки ін'єкційні одноразового застосування. Проведіть товарознавчий аналіз і зробіть висновок про можливу приймання даного товару.

Тема 2. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів.

Ціль заняття: ознайомитися з асортиментом перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів. Провести товарознавчий аналіз і приймання даної продукції відповідно до вимог нормативної документації.

План:

- 2.1. При прийманні на склад перев'язувальних матеріалів, виявлено, що вата гігроскопічна надійшла без відповідного маркування. Необхідно визначити вид вати і зробити висновок щодо її якості.
- 2.2. Провести товарознавчий аналіз надійшли на аптечний склад перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів. Зробити висновок про якість.
- 2.3. При прийманні на аптечний склад марлі медичної, виникли сумніви щодо її гігроскопічності. Визначити поглинальну здатність і капілярність марлі медичної гігроскопічної. Зробити висновок про якість.

Тема 3. Контейнери для фармацевтичного застосування, закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації.

Ціль заняття: проаналізувати асортимент тари, закупорювальних засобів та пакувальних матеріалів. Сформулювати їх класифікацію, вимоги до них, маркування, транспортування і зберігання. Провести товарознавчий аналіз товару за допомогою нормативної документації.

План:

- 3.1. На склад сировини і матеріалів фармацевтичного підприємства надійшла споживча тара для фармацевтичної продукції. Проведіть товарознавчий аналіз товарів, що надійшли, і організуйте необхідні умови їх зберігання.
- 3.2. На склад сировини і матеріалів фармацевтичного підприємства надійшли закупорювальні засоби. Проведіть товарознавчий аналіз цього товару і організуйте необхідні умови їх зберігання.
- 3.3. Підберіть до споживчої тари, відповідні закупорювальні засоби і методи закупорювання.

Тема 4. Пакування, маркування та транспортування готових лікарських засобів.

Ціль заняття: проаналізувати асортимент пакувань для лікарських засобів. Сформулювати їх класифікацію, технічні вимоги, маркування та умови транспортування. Провести товарознавчий аналіз упаковки, маркування для лікарських засобів.

План:

- 4.1. Із запропонованого переліку лікарських препаратів вибрати ГЛЗ . Визначити по реєстраційному номеру в яких кількостях лікарських форм і дозувань випускаються дані препарати.
- 4.2. Проведіть необхідні заходи щодо пакування, маркування та зберігання лікарських засобів різних лікарських форм (таблетки, гранули, порошки, сиропи, капсули і т.д.), що надійшли без заводської упаковки.
- 4.3. В аптеку надійшли лікарські препарати. Проведіть товарознавчий аналіз товару і зробіть висновок про можливість їх використання.

Тема 5. Організація зберігання лікарських засобів та медичних виробів.

Ціль заняття: проаналізувати загальні умови зберігання лікарських засобів (ЛЗ) і виробів медичного призначення (ВМП). Сформулювати вимоги до приміщень для зберігання, обладнання та оснащення. Перелічити вимоги до зберігання лікарських засобів (в залежності від фізико-хімічних властивостей, лікарської форми) і виробів медичного призначення.

План:

5.1. За відповідною накладною на аптечний склад надійшли лікарські засоби. Розподілити отриманий товар на групи в залежності від фізико-хімічних властивостей і забезпечити необхідні умови зберігання.

5.2. За відповідною накладною в аптеку надійшли вироби медичного призначення. Забезпечте необхідні умови зберігання товару, що надійшов.

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1			
2			
3			
Усього годин			

Завдання для лабораторних робіт

- 1....
- 2....
- 3....

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури		1
2	Класифікація та кодування товарів.		2
3	Пакування, маркування медичних товарів.		2
4	Основи матеріалознавства. Металеві матеріали, які використовуються в медицині та фармації.		1
5	Товарознавчий аналіз загальнохірургічних інструментів: ріжучі, затискні, відтискні, зондуючі та бужуючі.		1
6	Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих голок.		1
7	Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, інфузій і трансфузій.		1
8	Неметалеві матеріали. Гума, скло, кераміка та вироби з них. Товарознавчий аналіз гумових виробів та предметів догляду за хворими.		2
9	Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів		1
10	Окулярна оптика. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору.		2
11	Товарознавчий аналіз обладнання для дезінфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації.		1
12	Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.		1
13	Товарознавчий аналіз скляних виробів для лабораторій та аптек.		1
14	Засоби малої механізації для лабораторій та аптек		1
15	Приймання товарів на аптечний склад		1
16	Товарознавчий аналіз обладнання для лабораторій та аптек.		1
Усього годин			20

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати асортимент і призначення лікувальної апаратури. Сформулювати проведення товарознавчого аналізу.
2. Знайти відповідні нормативні документи щодо класифікації та кодування товарів. Вміти перевірити правильність нанесення штрихових кодів та виявляти країну походження згідно цифрових позначень ШК EAN – 8, EAN – 13.
3. Дослідити асортимент і призначення технічних засобів для травматології.
4. Здійснити проведення товарознавчого аналізу приладів для огляду, ендоскопії та інтроскопії.
5. Проаналізувати асортимент і призначення спеціальних інструментів. Сформулювати проведення товарознавчого аналізу спеціальних інструментів.
6. Розібрати асортимент обладнання для стоматології та його призначення.
7. Проаналізувати зміст та асортимент полімерних матеріалів та пластичних мас, які застосовуються у фармації для виробництва різних виробів.
8. Розглянути етапи проведення товарознавчого аналізу шовних матеріалів та проколюючих голок.
9. Розібрати асортимент інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, інфузій і трансфузій та розглянути етапи проведення товарознавчого аналізу.
10. Дослідити асортимент і призначення окулярної оптики. Навчитися проводити товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору.
11. Здійснити проведення товарознавчого аналізу обладнання для дезінфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації.
12. Перелічити товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи. Знайти їх класифікацію, призначення, вимоги до них, пакування, маркування, транспортування та зберігання.
13. Розглянути характеристики кисню та закису азоту, які використовуються в медицині. Розібрати як проводиться товарознавчий аналіз кисневої, дихальної і наркозної апаратури.
14. Ознайомитися з призначенням, класифікацією та вимогами до транспортної тари.
15. Розібрати етапи проведення товарознавчого аналізу скляних виробів для лабораторій та аптек.
16. Перелічити асортимент, призначення та характеристики засобів малої механізації для лабораторій та аптек.
17. Провести товарознавчий аналіз обладнання для лабораторій та аптек.

10.Індивідуальні завдання

1. .
2. .

11.Методи, методики та технології навчання

У ході викладання дисципліни «Фармацевтичне та медичне товарознавство» використовуються такі

- методи навчання:

органолептичний, словесний (лекції, розповідь, пояснення, бесіда), наочний (ілюстрації, наглядні матеріали, вироби медичного призначення, прилади та устаткування, вироби фармацевтичного призначення, лікарські препарати, тара та закупорювальні засоби, оригінал-макети, товари обмеженого аптечного асортименту та ін.), комплексний соціально-економічний, практичний, частково-пошуковий, дослідницький;

- методики навчання: використовуються у межах вищезазначених методів;

- технології навчання:

інтенсифікації навчання на основі знакових моделей навчального матеріалу, диференційоване навчання; програмованого навчання: блочне навчання, модульне навчання.

12. Методи контролю

Усний контроль, контроль практичних вмінь, дидактичні тести, спостереження та ін.

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік

14. Схема нарахування та розподіл балів

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному та семінарському заняттях відповідно конкретним цілям теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацює самостійно і вони не належать до структури заняття.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (за кожен змістовий модуль 30 балів), за результатами модульного контролю – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2			
Т.1-4	Т.5-13	Т. 14- 16	Т.17- 22	40	100
15	15	15	15		
30		30			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Методичні матеріали комп'ютерних презентацій лекцій.
3. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів.
4. Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю.
5. Перелік теоретичних питань та практичних завдань до аудиторної контрольної роботи.
6. Тестові завдання.

17. Рекомендована література

Основна

1. Батутіна, А.П. Експертиза товарів : навчальний посібник./ А.П. Батутіна, І. В. Ємченко – К.: ЦУЛ, 2003. – 278 с.
2. Биологически активные перевязочные и хирургические шовные материалы /П.И.Толстых, В.К.Гостинцев, А.Д.Вирник, Б.Н.Арутюнян // Хирургия. – 1988. – № 4.– С. 3–8.
3. Васнецова О.А. Медицинское и фармацевтическое товароведение: учебник для вузов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 605 с.
4. Васнецова, О.А. Медицинское и фармацевтическое товароведение: практикум. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 704 с.
5. Возможности использования субстерилизующих доз ионизирующего излучения для получения стерильной продукции медицинского назначения /В.В. Бочкарев, Е.П. Павлов, В.Г. Хрущев и др. // Хим.-фарм. журн. – 1986. – Т. 20, №10. – С. 1260–1262.
6. Державна Фармакопея України / Держ. п-во «Науково-експертний фармакопейний центр» – 1-е вид. – Х. : Рирег, 2001. – 531 с.
7. Державний класифікатор продукції та послуг (ДКПП) – ДК 016:2010, введенного с 01.01.2012г. – К. : ДП «Укрметртестстандарт», 2012. – 1833с.
8. Дремова, Н.Б. Медицинское и фармацевтическое товароведение : учебное пособие. – Курск: КГМУ, 2005. – 520с.
9. ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення.
10. ДСТУ, ГОСТ, ГСТУ, ТУУ, АНД на медичні, фармацевтичні та парфумерно-косметичні вироби.
11. Дурнев, В. Д. Экспертиза и управление качеством промышленных товаров / В. Д. Дурнев, С. В. Сапунов, В. К. Федюкин. – СПб. : Питер, 2004. – 253с.
12. Жиряева Е.В. Товароведение. – СПб. : Питер, 2003. – 416 с.
13. Завгородня, В.М. Товарознавство пакувальних матеріалів / В. М. Завгородня, І. В. Сирохман. – Львів : Коопосвіта Видавництво ЛКА, 2003. - 215 с.
14. Захаренко В.О. Матеріалознавство непродовольчих товарів : навчальний посібник / Захаренко В.О. – Х. : Харк. держ. університет харчування та торгівлі, 2005. – 246 с.
15. Использование гамма-излучения для микробной деконтаминации лекарственных средств / Е.П.Павлов, З.Г. Тушов, И.И. Самойленко, Г.Я. Кивман и др. //Хим.-фармац. журн. – 1992. – Т. 26, №2, – С. 76–78.
16. Кабатов Ю.Ф., Крендаль Н.Е. Медицинское товароведение. – М.: Медицина, 1984. – 384 с.
17. Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Штрихові позначки EAN.: ДСТУ 3146-95. – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 18 с.
18. Кортуков Е.В., Воеводский В.С., Павлов Ю.К. Основы материаловедения. – М.: Высш. шк., 1988. – С. 3–6.
19. Материаловедение медицинских и фармацевтических товаров : підручник / В. Г. Дем'яненко, І. І. Баранова, Д. В. Дем'яненко, С. В. Бреусова - К. : ВСВ «Медицина», 2015. - 220 с.
20. Медицинское и фармацевтическое товароведение / Пучинина Т.Н., Костенко Н.Л., Наркевич И.А., Умаров С.Э. – М. : ГЭОТАР-МЕД, 2003. – 368 с.
21. Медицинское и фармацевтическое товароведение : практикум / В. Г. Демьяненко, В. А. Афанасьева, А. В. Проскочило, С. В. Бреусова; под ред. проф. В. Г. Демьяненко. – К. : ВСИ “Медицина”, 2010. – 296 с.
22. Медицинское и фармацевтическое товароведение: пособие в 2 частях. Часть 1 / В. Г. Демьяненко, Д. В. Демьяненко, А. В. Проскочило, С. В. Бреусова; под ред. проф. В. Г. Демьяненко. – Х.: НФаУ, 2012. – 168 с.
23. Медицинское и фармацевтическое товароведение: пособие в 2 частях. Часть 2 / В. Г. Демьяненко, Д. В. Демьяненко, А. В. Проскочило, С. В. Бреусова; под ред. проф. В. Г. Демьяненко. – Х. : НФаУ, 2012. – 141 с.
24. Медичне та фармацевтичне товарознавство : підручник у 2-х ч. / І. І. Баранова, С. М. Коваленко, Ю. О. Безпала, Т. В. Дядюн, С. О. Мамедова. - Х. : НФаУ : Оригінал, 2016. – Ч. 2. - 304 с.

25. Мозберг Р.К. Материаловедение. – М.: Высш. шк. 1991. – 448 с.
26. Наказ МОЗ України. – № 44 від 16 березня 1993. Про організацію зберігання в аптечних установах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення. –К., 1993. –46 с.
27. Національна стандартизація. Національні стандарти України. – К.: Держспожив-стандарт України, 2004. –65 с.
28. Національна стандартизація. Національні стандарти України. – К.: Держспоживстандарт України, 2003. – 199 с.
29. Національна стандартизація. Національні стандарти України. – Ч. 2. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. – 65 с.
30. Николаева М.А. Товарная экспертиза : учеб. для вузов. – М.: Деловая литература, 1998. – 282 с.
31. Осипов В.Б., Тальрозе В.Л., Трофимов В.И. Радиационная стерилизация и ее место в ряде методов стерилизации лекарств // Химия высоких энергий. – 1995. – Т. 19, №3. – С. 240–241.
32. Оснач О.Ф. Товарознавство. Навчальний посібник. –Київ, 2004. –219 с.
33. Прокопишин В.И Организация снабжения аптечных учреждений. – М.: Медицина, 1987. – С. 140–244.
34. Серженко Н.М. Офтальмологическая оптика. – М.: Медицина, 1991. –Ч. 3. –141 с.
35. Средства лекарственные. Упаковка, маркировка, транспортирование и хранение: ГОСТ 17768-90 – [Дата введения 01.01.92]. – М. : Издательство стандартов, 1991. – 16с.
36. Тенцова А.И., Алюшин М.Т. Полимеры в фармации. –М.: Медицина, 1985. – С. 7–243.
37. Товароведение: учебное пособие / Н.Ф. Савченко, В.Г. Шкурупий, А.Ю. Браташевский. – Х.: ИНЖЭК, 2005. – 456 с.
38. Туманов, В.П. Современные перевязочные средства и раневой процесс / В.П. Туманов // Эстетическая медицина. - 2003. – Т. 2, – № 2. – С.162 – 170.
39. Тютенков С.Л., Филиппин Н.А., Яковлева Ж.И. Тара и упаковка готовых лекарственных форм. – М.: Медицина, 1982. – 127 с.
40. Чечеткина Н.М., Путилина Т.И. Экспертиза товаров. –М.: Приор, 2000. –272 с.
41. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Формат та розташування штрихових позначок EAN на тарі та пакуванні товарної продукції : ДСТУ 3147-95 – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 21с.

Допоміжна

1. .Алексеева, Н. С. Теоретические основы товароведения непродовольственных товаров / Н. С. Алексеева, Ш. К. Ганцов, Г. И. Кутянин. – М. : Экономика, 1988. – 403 с.
2. Андриенко, В. Н. Материаловедение товаров народного потребления : учеб. пособие / В. Н. Андриенко, Ю. П. Литвиненко. – К. : Київ. торг.-екон. ін-т., 1990. – 95 с.
3. Бублевский, И. М. Использование полимерного сырья для изготовления транспортной тары / И. М. Бублевский, Е. А. Ускова. – Кишинев, 1989. – 297с.
4. Бурова, М. Товароведение непродовольственных товаров. – М. : Издательство ПРИОР, 1991. – 160 с.
5. Варченко, В. Г. Візуальні методи для виявлення підроблених або субстандартних лікарських засобів / В. Г. Варченко, С. В. Сур. – К. : Моріан, 2001. – 16 с.
6. Промышленный метод рациональной стерилизации кетгута с атравматическими иглами в полимерной упаковке / Н. Г. Гильмутуннов // Хим.-фармац. журн., 1985. – Т.19. – № 5. – С. 618–620.
7. «Фальсификаты и субстандарты» – две стороны одной монеты / Гончарук Т. // Провизор. – 2002. – № 7. – С. 3.
8. Дослідження аспектів кольорового оформлення тари та упаковки для продукції вітчизняної фармацевтичної промисловості / О. А. Друговіна, В. М. Толочко // Вісник фармації. – 2001 . – №4 (28). – С. 69–72.
9. Кучерук О. Фальсифікація ліків: як їй запобігти // Еженедельник “Аптека”. – 2003. – № 46. – С. 81.
10. Медицинское и фармацевтическое товароведение : практикум в 2 частях. Часть 1. / Под

- редакцией профессора Демьяненко В.Г. – Х. : СПД ФО Бровін О.В., 2009. – 330с.
11. Медицинское и фармацевтическое товароведение : практикум в 2 частях. Часть 2. / Под редакцией профессора Демьяненко В.Г. – Х. : СПД ФО Бровін О.В., 2009. - 310с.
 12. Поликарпов, И. С. Идентификация товаров. / И. С. Поликарпов, А. П. Закусиллов. – К. : – 2005. – 271 с.
 13. Полимерная тара и упаковка / под ред. С. Г. Гнеля. – М. : Химия, 1980. –272с.
 14. Принципы товароведческого анализа аппаратов для изменения артериального давления и фармацевтической опеки при их реализации / Б. П. Громовик, Н. Б. Ярмо, Н. В. Галайко, О.В. Садовник, А. А. Кухар и Ю. В. Иваськевич // Провизор. – №.15. – 2005. –С. 7–11.
 15. Енциклопедичний тлумачний словник фармацевтичних термінів (українсько-латинсько-російсько-англійський) : [уклад.: І. М. Перцев, Є. І. Світлична, О. А. Рубан та ін.] ; за ред. проф. В. П. Черниха. – Вінниця : Нова книга, 2014. – 824 с.
 16. Антимікробні властивості сучасних перев'язувальних матеріалів, імпрегнованих антисептиками / О. А. Назарчук, В. Г. Палій, Е. Кеніг, Б. М. Береза, П. О. Кравчук // Вісник морфології. – 2014, – Т.20, – №2, – С. 289 – 292.
 17. Палій, В. Г. Сучасні погляди на антимікробні перев'язувальні матеріали і нові тенденції їх створення/ В. Г. Палій, О. А. Назарчук, Н. С. Поліщук // Вісник Вінницького нац. мед. ун-ту. – 2011. – Т. 15, – № 2. – С. 371-381.

18. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Сайт кафедри товаровознавства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuph.edu.ua/ru/kafedra-tovarovedeniya/>
2. Good Pharmacy Practice (GPP) – міжнародний стандарт фармацевтичної практики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.fip.org/good_pharmacy_practice
3. FIP. Reference guide on Good Pharmacy Practice in community and hospital settings. First edition, 2009 [Електронний ресурс]. —Режим доступу : <http://www.sefig.org/documentos/docencia/FinalGPPPreferencepaperFinal.pdf>.WHO/PHARM/DAP/96.1 «Надлежащая аптечная практика (НАП) в общественных и больничных аптеках».
4. Надлежащая Аптечная Практика в Новых Независимых Государствах. Руководство по разработке и внедрению стандартов (ВОЗ и FIP). [Електронний ресурс]. —Режим доступу : [provisor.com.ua>archive/2002/N17/art_03.php](http://provisor.com.ua/archive/2002/N17/art_03.php)
5. Joint FIP/ WHO guidelines on good pharmacy practice: standards for quality of pharmacy services /Общее FIP /ВОЗ руководство по Надлежащей аптечной практике: стандарты качества аптечных услуг.
6. Professional standards for Public Health Practice for Pharmacy, 2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.rpharms.com/support-pdfs/tps-professional-standards-for-public-health-practice-for-pharmacy-augus....pdf>.
7. Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг (Спільна настанова МФФ/ВООЗ з НАП) [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/897_009.
8. Наказ МОЗ України від 30.05.2013 № 455 «Про настанову ВОЗ та МФФ «Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг»» [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1039.12816.0>
9. <http://vsegost.com/Catalog/19/19282.shtml>
10. <http://www.norm-load.ru/SNiP/Data1/7/7389/index.htm>
11. www.eurolab.ua › Словари медицинских терминов › Общая медицина
12. Информационный портал об упаковке [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.upakovano.ru/materials/.../glass/1479.php
13. Комплексное оснащение - Каталог поставщиков медтехники [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reagent-alfa.dp.ua/index/0-34>
14. Лабораторная посуда и приборы из стекла. [Електронний ресурс]. —Режим доступу : <http://labo.ru/xolod.php>
15. Производство химико-лабораторного, медицинского и термостойкого стекла. Часть 1. [Електронний ресурс]. [http://pro-okna.com / full / 265 / proizvodstvo_termostoykogo_stekla/](http://pro-okna.com/full/265/proizvodstvo_termostoykogo_stekla/)

16. Наказ МОЗ України № 722 від 25.08.2010 Про затвердження Порядку маркування лікарських засобів шрифтом Брайля [Електрон. ресурс]. – Доступний з <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1044-10>
17. Закон України «Про лікарські засоби» [Електрон. ресурс]. – Доступний з http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z960123.html
18. Бинт еластичный активированный магнитным полем. [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://zacaz.ru/products/zdorove-massazh/magnitoterapiya/bint-elasticznyj-aktivirovannyj-magnitnym-polem/>
19. Биологические активные перевязочные материалы. [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://mydocx.ru/11-89262.html>
20. Перев'язувальні матеріали. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://medserver.com.ua/perev-39-yazuvalni-materiali>
21. Серветка атравматична двошарова з трикотажного медичного полотна «Медітекс» стерильна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://biomedic.in.ua/tovary-aptechnogo-assortimentu/7238-Salfetka-atravmatichnaya-dvuhsloiynaya-iz-trikotazhnogo-medicinskogo-polotna-Mediteks-steril-naya.html>
22. Современные перевязочные средства. Статьи / Медтехника и технологии | Опубликовано 27-12-2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://www.medlinks.ru/article.php?sid=43626>
23. Сучасні перев'язувальні засоби. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mediclub.com.ua/index.php?newsid=14276>